

obmyšleným, pojištěncem, nepomáhá mu ani ustanovení § 290 čís. 2 ex. řádu, pokud se týče se zřetelem na toto ustanovení jen částečně ve platnosti zachované ustanovení dvorního dekretu ze dne 18. července 1828, čís. 2354 sb. z. s., na které se ostatně ani neodvolával a, buduje-li jen na svém vlastnictví jako na důvodu pro všechny pojišťovací smlouvy, vlastnictví pojištěné budovy takového nároku nedává. Tento dovolatel nemůže ani z toho, že s ním žalobkyně vyjednávala, nic vytěžiti pro domnělý nárok na třetinu odškodného za budovy a stroje. Sešlo by jen na tom, zda se uskutečnila smlouva, která by dovolatele učinila spolusmlouvцем neb účastníkem pojištění, činíc ho z pojišťovací smlouvy obmyšleným, ale pro tento právní závěr není ani ve spisech, ani ve zjištěních napadeného rozsudku opory. Podle § 894 obč. zák. spoludlužník nepůsobí tím, že smluví s věřitelem obtížnější podmínky, újmy ostatním, a výhody a osvobození, jichž se dostane spoludlužníkovi jen pro jeho osobu, neprospívají ostatním. Neměla by tedy firma výhody, i kdyby jejímu společníku F. byl dluh pro jeho osobu žalobkyní skutečně prominut, nanejvýš nemohla by z toho odvozovati důsledky žalovaná, nemohoucí si jako právní nástupkyně (§ 1394 obč. zák.) osobovati větší právo, než příslušelo firmě G. Zaplacení dluhu firmy G. nestalo se na zvláštní příkaz této firmy, tím méně na příkaz F-ův. Bylo ostatně již vyloženo, že vzhledem k postupu nároku z pojišťovací smlouvy nabyta žalovaná jako vinkulační věitelka přímého nároku proti žalující pojišťovně, takže ani zvláštního příkazu nebylo zapotřebí.

Čís. 9359.

Ustanovení § 35, druhý odstavec, druhá věta, ex. ř. se nevztahuje na rekurs do usnesení povolujícího exekuci; povolení exekuce na základě exekučních titulů vzešlých z činnosti správních úřadů, jest přezkoumati jen soudům.

Skutečnost z doby po vzniku exekučního titulu, zrušivší vymáhaný nárok, nemůže býti pro zákaz novot uplatněna rekursem, nýbrž, jde-li o některý z exekučních titulů podle § 1 čís. 10 a 12 až 14 ex. ř., jen námitkami u úřadu, od něhož vyšel exekuční titul.

Zvláštní příkaz, zmíněný v § 1 čís. 12 ex. ř., jest obsažen v čl. 12 zákona o organizaci politické správy čís. 125/1927 sb. z. a n. a v § 93 správního řízení (vládní nařízení čís. 8/1928 sb. z. a n.).

Podle těchto ustanovení nezáleží již na tom, že výkon nálezu správního úřadu jest v tom kterém případě přikázán zákonem exekuci politické.

(Rozh. ze dne 14. listopadu 1929, R I 768/29.)

Soud první stolice povolil československému státu proti Aloisu S-ovi, majiteli mlýna V., exekuci: 1. Vymáhající strana se zmocňuje, by na náklad povinné strany strženou část jezu na řece Ohři při mlýně V. opravila, po případě dala opravit a veškeré nutné kroky k tomu účelu směřující na náklad povinné strany předsevzala. 2. Dlužníku se ukládá,

by ke krytí nákladů s touto prací spojených, složil zálohu 400.000 Kč, jež budiž až do vyúčtování uložena v soudní úschově, ježto přesnou výši nákladů na opravu jezu nelze před ukončením těchto prací zjistiti. 3. K vydobytí těchto 400.000 Kč a útrat tohoto návrhu povoluje se exekuce zabavením všech věcí movitých, jež jsou v držení dlužníka, v jeho bytě, v obchodních místnostech atd., cenných papírů a vkladních knížek v § 296 ex. ř. uvedených. **R e k u r s n í s o u d** exekuční návrh zamítl. **D ů v o d y:** Podle nálezu bývalé okresní správy politické v Ž. ze dne 6. února 1925, který jest podle návrhu vymáhající strany exekučním titulem, byl Alois S. jakožto majitel mlýna V. vyzván, by opravil strženou část jezu. Nálezem téže okresní správy politické v Ž. ze dne 30. října 1925 byl Alois S., tehdejší majitel mlýna V. upozorněn, že okresní správa politická v Ž. provede sama opravu jezu, kdyby majitel mlýna nezačal s pracemi do osmi dnů. Další výměr téže okresní správy politické ze dne 7. října 1927 podotýká, že strana povinná jako majitel mlýna V. byla uznána povinnou, opravit strženou část jezu, a bylo k odvolání Aloisa S-a rozhodnuto, že politický úřad není oprávněn, uložit majiteli mlýna, by složil zálohu na opravu jezu, nýbrž že jest oprávněn, by politickou exekucí dal provést práce a teprve po provedení prací požadoval na majiteli mlýna náhradu nákladu. Z těchto spisů, jakož i z exekučního titulu vymáhající stranou předloženého vyplývá, že jde o vodoprávní věc, a že povinná strana není osobně zavázána, by jez dala opravit, nýbrž že majitel mlýna, nechť jest jím kdokoliv, má tuto povinnost. Jde o reální břemeno, nikoliv o osobní závazek, a proto nesměl soud, zjistiv, že povinná strana, Alois S., není již majitelem mlýna, vůbec povolit exekuci proti Aloisu S-ovi. Z vodního zákona ze dne 30. května 1869, čís. 93 ř. zák. a zemského zákona ze dne 28. srpna 1870, čís. 71 z. zák. pro Čechy vyplývá, že povinnosti uložené vodním zákonem nejsou osobními závazky majitele vodních práv neb vodního zařízení, nýbrž že vázanou na vodním zařízení jakožto reální břemeno. Exekuce na základě nálezu okresní správy politické v Ž. ze dne 6. února 1925 jest proti Aloisu S-ovi nepřipustnou, poněvadž Alois S. není již majitelem vodního zařízení, o něž jde. (Viz § 44 zemsk. vodního zákona.) Alois S. není již majitelem mlýna a vodního zařízení a nemá možnosti, by něco podnikl a by jez dal opravit, nemá k tomu práva a dopustil by se rušení držby zasahováním do práv třetí osoby, kdyby nynější majitel k tomu nesvolil. Exekuce jest tedy i neproveditelná. Nehledíc k tomu, nesměl soud vůbec povolit exekuci, poněvadž veškerá opatření, mající základ a původ ve vodním právu, náležejí podle § 72 zemsk. vodního zákona výhradně politickým úřadům a jest podle zákona přípustno, vésti jen politickou exekuci, jak výslovně ustanovuje § 72 zemsk. vodn. zák. Vymáhající strana nebyla oprávněna žádati o soudní exekuci a měl okresní soud v Ž. žádost ihned odmítnouti, poněvadž k povolení exekuce není v tomto případě příslušným, an jest pořad práva podle zákona vyloučen. Jak shora uvedeno a jak vyplývá z citovaných nálezů, zvláště z nálezu ze dne 7. října 1927, bylo pravoplatně rozhodnuto příslušným úřadem, že politický úřad není oprávněn požadovati na majiteli mlýna zálohu 400.000

Kč. Navrhla-li strana vymáhající nyní u okresního soudu povolení exekuce k vydobytí 400.000 Kč, není návrh opodstatněn.

N e j v y š š í s o u d zrušil usnesení obou nižších soudů a vrátil věc soudu první stolice, by, vyslechna povinného, znovu rozhodl o exekučním návrhu vymáhající strany.

D ů v o d y:

Rekursní soud vyhověl rekursu povinné strany a zamítl návrh na povolení exekuce. Vymáhající strana uplatňuje především po stránce formální, že rekurs povinné strany měl býti odmítnut, poněvadž podle § 35 ex. ř. rozhodovati nejen o námitkách proti vymáhanému nároku, nýbrž i o stížnosti proti povolení exekuce jsou povolány v případech, kde exekuční titul vzešel z činnosti správního úřadu, výlučně úřady správní. Tento výklad § 35 ex. ř. jest zřejmě mylný. Řádným soudům nepřísluší sice přezkoumávati vykonatelná rozhodnutí správních úřadů, ale správním úřadům nepřísluší přezkoumávati rozhodnutí řádných soudů, jímž jest i povolení soudní exekuce. Jelikož soudům nepřísluší přezkoumávati rozhodnutí správních úřadů, bylo jim v § 35 ex. ř. odňato právo rozhodovati o námitkách, kterými se proti exekučním titulům vzešlým z činnosti úřadů správních uplatňují později nastalé skutečnosti nárok zrušující nebo zastavující; tím však nebylo dotčeno jejich právo, rozhodovati samostatně o každém návrhu na povolení soudní exekuce, ani vyplývající z toho povinnosti, zkoumati, zda jsou splněny její podmínky podle exekučního řádu. Správnost rozhodnutí, jímž bylo nebo nebylo vyhověno návrhu na povolení soudní exekuce, může býti přezkoumána jen příslušným rekursním soudem, jediným oprávněným prostředkem, jímž lze jeho přezkumnou činnost vyvolati, jest rekurs. Na právo rekursu se § 35 ex. ř. nevztahuje, platí o něm podle § 78 ex. ř. ustanovení civilního soudního řádu. Činnost rekursního soudu jest arci činností ryze přezkumnou. Není úkolem rekursního soudu, by znova a samostatně uvažoval, zda má, či nemá býti exekuce povolena, nýbrž by zkoumal, zda o exekučním návrhu bylo prvním soudem rozhodnuto správně. I pro rekurs do rozhodnutí o návrhu na povolení exekuce platí proto zákaz novot, rekursní soud smí rozhodovati jen podle onoho skutkového stavu, podle něhož rozhodoval první soud. Již rekursní soud měl v souzeném případě ponechat bez povšimnutí všechny novoty přednesené v rekursu povinné strany, zvláště také nově předložené další výměry okresní politické správy, a nemůže býti k nim ovšem přihlíženo ani při rozhodnutí o dovolacím rekursu vymáhající strany. Z ryze přezkumné povahy činnosti rekursního soudu plyne také nesprávnost napadeného usnesení, pokud se jím zamítnutí exekučního návrhu odůvodňuje nedostatkem pasivního oprávnění povinné strany. Podle nálezu okresní politické správy v Ž. ze dne 6. února 1925, jenž jest exekučním titulem, jest povinnou stranou Alois S. Uplatňoval-li tento v rekursu, že povinnosti uložené mu oním nálezem přešly následkem změny ve vlastnictví mlýna na Oldřicha S-a, uplatňoval skutečnost nastalou teprve po vzniku exekučního titulu, která zrušila vymáhaný nárok, takové ná-

mitky proti nároku nemohou však býti pro zákaz novot uplatněny rekurs, nýbrž podle druhého odstavce § 35 ex. ř. jen námitkami u úřadu, od něhož vyšel exekuční titul. S rekursním soudem nelze souhlasiti ani v tom, že povinnost, uloženou rozhodnutím politické správy Aloisu S-ovi, nelze vymáhati soudní exekucí. Podle § 1 čís. 12 ex. ř. lze arci povolit na základě nálezů správních úřadů soudní exekuci jen, pokud exekuce jest zvláštním zákonem přikázána soudům, avšak tento zvláštní příkaz jest obsažen ve čl. 12 zákona o organizaci politické správy čís. 125/1927 a v § 93 správního řízení (vládní nařízení čís. 8/1928), jež ustanovují, že vykonatelná rozhodnutí politických úřadů jsou exekučními tituly také ve smyslu exekučního řádu. Podle nyní platného práva nezáleží již na tom, že § 72 zemského vodního zákona pro Čechy čís. 71/1870 z. z. přikazuje provedení nálezů vodoprávních úřadů jen exekucí politické. Řízení soudů obou nižších stolic trpí však podstatnou vadou, zamezující úplné vysvětlení a důkladné posouzení věci, ježto před soudním rozhodnutím nebyla proti předpisu § 358 ex. ř. o návrhu na povolení exekuce podle § 353 ex. ř. slyšena povinná strana, ačkoliv ze spisů neplyne, že výsledku vadilo nebezpečí z prodlení. Bylo proto dovolacímu rekursu vyhověti, usnesení soudů obou nižších stolic zrušiti a soudu první stolice naříditi, by po výsledku povinné strany znova rozhodl o exekučním návrhu.

Čís. 9360.

Při výpočtu povinného dílu zletilého nepominutelného dědice není úkolem nesporného soudce, by pečoval o zjištění nebo o zajištění povinného dílu. Svěprávní nepominutelní dědici jsou v pozůstalostním řízení omezení na práva podle §§ 784, 804 a 812 obč. zák. Svěprávního nepominutelného dědice jest odkázati s návrhem, by mu byl vypočten povinný díl, na pořad práva.

(Rozh. ze dne 14. listopadu 1929, R I 833/29.)

V pozůstalostním řízení vypočetl soud první stolice povinný díl. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud odkázal nepominutelného dědice s návrhem na vypočtení povinného dílu na pořad práva.

Důvody:

Dovolací stížnosti nelze, pokud s hlediska § 16 nesp. říz. uplatňuje patrný rozpor rozhodnutí se zákonem, upřítí oprávněnost. Z obsahu spisů jest patrné, že jde o otázku, v jakém rozsahu přísluší stěžovatelce jako svěprávní nepominutelné dědičce právo na povinný díl, a zda nastala na straně stěžovatelčině povinnost, by si do povinného dílu dala započísti cenu nemovitostí, postoupených jí zůstavitelem. Řešení otázky té nespadalo však do působnosti nesporného soudce, tento nebyl oprávněn otázkou tou se zabývati, když už podle povahy nároku nepominutelného